

Становище

от проф. д-р Бисера Вълева,

член на научно жури по процедура за заемане на академична длъжност „доцент“ в

Област на висше образование 8. Изкуство

Професионално направление 8.2. Изобразително изкуство (Графика и технологии,

Графичен дизайн)

Факултет по науки за образованието и изкуствата

СУ „Св. Климент Охридски“

Конкурсът е обявен в Държавен вестник бр. 52 / 02.07.2019 г.

Снежина Колева Бисерова е единствен кандидат по обявения в Държавен вестник (бр. 52/02. 07. 2019) конкурс за „доцент“ по направление 8.2. Изобразително изкуство (Графика и технологии, Графичен дизайн) за нуждите на ФНОИ, Софийски университет „Св. Климент Охридски“. Тя е представила за становище хабилитационен труд с няколко различни типа визуално-пластични работи, текстови концепции към различните графични серии и отзиви върху творчеството си.

Кандидатката има дълга педагогическа дейност в областта на художественото образование, а във ФНОИ, СУ, тази дейност впечатлява с последователността си – от хоноруван асистент по графика и технологии (2006г) до главен асистент със защитен докторат (2017г). Д-р Снежина Бисерова има и респектираща художествена биография. От завършването си до сега, тя е автор на повече от 13 самостоятелни изложби, както и участник в многобройни общи изложби и художествени форуми у нас и в чужбина. Като следствие на тази творческа дейност д-р Снежина Бисерова е носител на различни награди, номинации и отличия.

Реализираният ѝ дисертационен труд “Силиграфията – безводен метод за повърхнен печат“ (2006г.) отразява личните ѝ артистични пристрастия към иновативни графични технологии, дотогава непознати у нас. В него се открояват два акцента – изследователски и методически, като и двата участват активно в процеса на

преподаване (прилаган от авторката) за формиране на пластично-естетически интереси у студентите, които без да изключват класическите графични техники и технологии, насочват творческото им мислене и в посока на постмодерни интерпретации. Дисертационният труд е основата за интересната и изключително полезна монография със същото заглавие (Бисерова, С. Силиграфията – безводен метод за повърхнен печат. Албум, София: ARS Millenniums MMM, 2006, с. 179. ISBN 9549 1479-3-2.)

Представеният хабилитационен труд „Трансформации (между метафората и абстракцията)“ се състои от две части. Такава, с акцент върху графиката и технологиите и друга, обхващаща графичния дизайн. Частта посветена на графиката е разделена на няколко цикъла, базирани както върху класически техники, така и върху различно усложнени композиции, в които акцентът е върху смесените (графични) техники. Много голяма част от произведенията („Сенки“, „Natura Sacra“, „Urban walls“) са изцяло дигитална графика (компютърно генериран принт).

Графичната малкоформатна серия „Натюрморти I-VII“ прави впечатление с класическото разбиране за графично произведение, което е фокусирано върху ахроматичното степенуване на баланса на плътни черни акценти към прецизността на детайла в композицията. В технологично отношение всички произведения от серията са изпълнени чрез смесване на класически графични техники (офорт, суха игла, акватинта, мецотинто), които дават възможност на авторката за максимално обобщение на графичния език и силно визуално въздействие (Натюрморт - IV, Натюрморт – V, Натюрморт – VII). Постигане в хабилитационния труд на д-р Снежина Бисерова е графичната серия „Natura Sacra“, в която авторката демонстрира изключителните възможности на дигиталния печат. В тази серия най-ясно се усещат артистично – философските послания на труда – метафоричността на изказа, постигната чрез комбинация от преимуществено абстрактни изобразителни форми. В тези графични отпечатьци авторката продължава търсенията си в областта на експериментирането с визуални елементи, но не като самоцелно натрупване на изображения, а в премереното и сложно наслагване на смисли. В голямоформатните отпечатьци „Natura Sacra I“ и „Natura Sacra IV“ емоционалното внушение е изключително концентрирано, овеществено чрез амалгамата на тъмно и светло, на детайлите, на ротацията на изобразителните елементи оформящи посланията.

Техническите прийоми в работите изграждат символиката на Пътя и Храма, на тленното и духовното или както авторката отбелязва, на ясно различими „единение и покой“.

За отбелязаните графични серии е актуален отделеният от д-р Снежина Бисерова принос, фокусиран върху обособяването и развитието на персонална техника и специфичен почерк на приложение на дигитален софтуер за целите на изящната графика. Тя артикулира нови формообразуващи възможности в посока на разширяването и обогатяване на диапазоните и проявленията на графичния език чрез интегрирането на дигиталните технологии. Към всички, представени в труда произведения – и графични, и дизайнерски, може да бъде приложен другият обособен от авторката принос – за уникалността и разпознаемостта на композицията и художествения изказ. Напълно приемам специалния акцент върху генерирането на авторски пластичен език, развит в посока на създаване на визуални метафори, на базата на неговата поливалентност и универсалност.

Във втората част на хабилитационния труд Снежина Бисерова представя продукти на графичния дизайн основно в областта на арт-плаката, покани, етикети, библиофилски издания и арт книга. Освен с професионализма на реализацията, тези произведения се отличават с концентрация на идеята, оригиналност на визуалното решение и богатство на художествените изразни средства. Арт книгата, „Urban walls“, както и библиофилските издания „В градината вали“ и „Natura Sacra“ представляват определено постижение в творчеството на д-р Снежина Бисерова и неотменна концептуална част от едноименните изложби. Те са арт-продукти, които без да са ненужно разказвателни, успяват да пречупят конкретното повествование през призмата на премерена визуална естетика и да създадат усещането едновременно за традиционното разбиране за книгата и за съвременна концептуална графична инсталация. Допълнителните творби – графика малък формат и екслибриси допълват и завършват впечатляващата работа на д-р Снежина Бисерова. Трябва да бъде отбелязано прецизното, в линията на общата естетика на художествено представяне, оформление на книжното тяло, в което се съдържат материалите на труда.

Смятам, че представеният хабилитационен труд отговаря на изискванията на ЗРАСРБ, Правилника за неговото приложение и на Правилника за развитие на академичния състав на ФНОИ, СУ.

В заключение, предлагам на уважаемите членове на научното жури да изберат на академичната длъжност „доцент“ по графика и технологии, графичен дизайн, гл. ас. д-р Снежина Колева Бисерова

проф. д-р Бисера Вълева

03.11.2019

София

LETTER OF OPINION

by Prof. Bisera Vuleva, PhD,

member of the Scientific Jury on the procedure for occupation of the academic position

Associate Professor

Higher Education Field 8. Art,

Professional Area 8.2. Fine Arts, (Graphics and Technologies, Graphic Design)

Faculty of Educational Studies and the Arts

Sofia University "St. Kliment Ohridski"

The competition was announced in the State Gazette no. 52 / 02. 07. 2019

Snezhina Koleva Biserova is the only candidate in the competition for “associate professor” announced in the State Gazette (issue 52/02. 07. 2019) in the Professional Area 8.2. Fine Arts, (Graphics and Technology, Graphic Design) for the needs of FESA, Sofia University "St. Kliment Ohridski ". She has presented habilitation thesis with several different types of visual-plastic works, text concepts about the different print series and reviews on her work.

The candidate has a long pedagogical activity in the field of art education, and in the FESA, Sofia University, this activity impresses with its sequence – from part-time lecturer in Graphics and Technologies (2006) to the position of a Senior Assistant Professor with a Doctorate (2017). Snezhina Biserova, PhD also has a respectable artistic biography. Since its completion, she has authored more than 13 solo exhibitions, as well as participation in numerous general exhibitions and art forums at home and abroad. As a consequence of this creative activity, Snezhina Biserova, PhD is the recipient of various awards, nominations and honors.

Her dissertation on the theme: “Siligraphy – A Waterless Surface Printing Method” (2006), reflects her personal artistic preferences for innovative graphic technologies previously unknown in our country. It highlights two emphasis –

research and methodical, both of which are actively involved in the teaching process (applied by the author) to form a plastic-aesthetic interest in students who, without excluding classical graphic techniques and technologies, direct their creative thinking towards postmodern interpretations. The dissertation is the basis for the interesting and extremely useful monograph with the same title (Biserova, S. *Siligraphy – a Waterless Method for Surface Printing*. Album, Sofia: ARS Millenniums MMM, 2006, c. 179. ISBN 9549 1479-3-2.)

The presented habilitation thesis "Transformations /between metaphor and abstraction/" consists of two parts. The first section is focused on Graphics and Technologies, and the other – on Graphic Design. The section on the graphic is divided into several cycles, based on both classical techniques and on various complicated compositions, in which the emphasis is on mixed printmaking techniques. A very large part of the works ("Shadows", "Natura Sacra", "Urban walls") are entirely digital graphics (computer generated design). The Still-life graphic series I-VII impresses with a classic understanding of printmaking that focuses on the achromatic grading of the balance of solid black accents to the precision of detail in the composition. Technologically, all the works in the series are realized by mixing classical graphic techniques (etching, dry point, aquatint, mezzotint), which allow the author to maximize the overall graphic language and strong visual impact (Still life - IV, Still life - V, Still life - VII). An achievement in the habilitation thesis of Snezhina Biserova, PhD is "Natura Sacra" series in which the author demonstrates the exceptional capabilities of digital printing. In this series, the most clearly felt are the artistic-philosophical messages of work – the metaphoric expression, achieved through a combination of predominantly abstract pictorial forms. In these prints, the author continues her quest for experimentation with visual elements, not as an end in itself for the accumulation of images, but in the measured and complex overlay of meanings. In the large-format prints of Natura Sacra I and Natura Sacra IV, the emotional suggestion is extremely concentrated, embodied through the amalgam of the dark and light, of the details, of the rotation of the

pictorial elements that shape the messages. The technical methods in the works build up the symbolism of the Way and the Temple, of the adolescence and the spirituality, or as the author notes – in clearly distinguishable "integrity and peace". The contribution defined by Snezhina Biserova, PhD focused on creation and development of personal equipment and the specific, personalized use of digital software application for the purposes of graphics as fine art, is consistent with the noted graphic series. It articulates new shaping capabilities in the direction of expanding and enriching the ranges and manifestations of the graphic language by integrating digital technologies.

All the artworks presented in the habilitation thesis, both graphic and design, can be accompanied by the other contribution of the author to the uniqueness and recognition of the composition and artistic expression.

I fully accept the special emphasis on the generation of authorial plastic language, developed in the direction of creating visual metaphors, based on its polyvalence and versatility.

In the second part of the habilitation thesis, Snezhina Biserova presents graphic design products mainly in the field of art – posters, invitations, labels, bibliophile editions and an artist`s book. Apart from the professionalism of the realization, these works are distinguished by their concentration of the idea, originality of the visual decision and richness of artistic means of expression.

The artist`s book, *Urban Walls*, as well as the bibliophile editions "*It`s Raining in the Garden*" and "*Natura Sacra*" represent a definite achievement in the complete work of Snezhina Biserova, PhD and an integral conceptual part of the exhibitions of the same name. These art products, without being unnecessarily narrative, manage to break a particular narration through the prism of a self-measured visual aesthetics and to create the sense of both a traditional understanding of the book and a modern conceptual graphic installation.

The additional works – small format graphics and bookplates complement and complete the impressive work of Snezhina Biserova, PhD. It`s important to be noted

the precise, in the direction of the general aesthetics of artistic presentation, design of the book, which contains the materials of the habilitation thesis.

I believe that the presented habilitation thesis meets the requirements of the Academic Staff Development Act at Republic of Bulgaria, the Regulations for its implementation and the Regulations for the development of the academic staff of the FESA, Sofia University.

In conclusion, I suggest to the honorable members of the scientific jury to choose Senior Assist. Prof. Snezhina Koleva Biserova, PhD for the academic position of Associate Professor in Graphics and Technology, Graphic Design.

03.11.2019, Sofia

Prof. Bisera Vuleva, PhD